

Tekom let se je porodil naraščaj, ki se je priučil javnemu življenju v praksi in teoriji; ta se je jel upirati edino vplivni besedi slovenskih voditeljev, ki jim je — najprej na političnim polju — tajna in javna kritika pridejala ime „pervaki“ z znano zabavljivo ostjo, ki vršiči v ogorčenem očitaniu, da so ti prvaki absolutisti. No, bili so res absolutisti, ali dokaj krotki in — to je poglobitno — res delavni, in če je bilo treba, tudi složni z „mladimi“, z „liberalci“, ali kakor jih pač imenujemo.

Ko je postajalo nasprotstvo hujše in hujše, se je umaknil dr. Bleiweis v boljši svet; „Novice“ so še skušale biti Bleiweisove, naglašale so njegovo geslo: „Z Bogom za cesarja in domovino“, ali v marsičem se pokaže vendar hitro razlika. Splošno pomembno je, da se že leta 1881. omenja „Ljublj. Zvon“ nepričakovano obširno s pristavkom „Bodi toraj toplo priporočen“, in v nastopnem letniku se ocenjajo, res ocenjajo Gregorčičeve „Poezije“ z zasluženno pohvalo brez praznega hvalisanja. Da se ocenjevalec zaveda svoje dolžnosti, sodeč o delu brez strankarskega škiljenja, o tem priča pripomnja: „Zdi se nam jako prenapeto in krivično, ako se podtikujejo tem poezijam drugi nego najblažji vplivi do človeškega srca. Kdor jih je bral, ne bo tako sodil kakor nek slovenski list.“

To je zgled iz slovstva. — Kakšna pa je bila odslej politika v „Novicah“? Glede nje so stopile „Novice“ izprva v previdno reservo; posvetile so se z vsemi silami svojemu pravemu namenu pod strokovnjaškim vodstvom mož, kakor J. Murnika, G. Pirca i. dr.; drugim strokam se je odmerilo pač zato še dovolj prostora, ker so bile doslej „Novice“ nekaka univerzalna revija.

(Konec prih.)



Mira.

I.

Reka šumeča pada črez jez
tam dolí v globoki dolini —
Ah, danes je tako lepa noč,
srce se mi koplje v milini.

Ah, danes je tako lepa noč
in ti si tak sama nemirna —
in moja sreča globoka je,
globoka in neizmerna . . .

II.

Padalo v morje je solnce	Ah, kako mi je ugajal
za gorami modrimi —	teh oči ponosni žar,
Ah, kako so všeč bili	ah, kako mi je ugajal
tvoji mehki kodri mi!	lic teh strastnih bleđi par! . . .

Za gorami v modrih daljah
padlo solnce je v morjé,
padla kakor senca plašna
je ljubezen na srcé . . .

III.

Zaljubljene pesmi plavajo	Ah, grenko je hrepenenje,
na mojo rojstno stran,	ki nam razdvaja srce,
tja v mestece tiho in mirno	ki vzbuja v njem misli mračne,
na sredi dolenskih poljan.	ah, vzbuja slutnje temné! . . .

Jesenska noč je tam doli,	O ljubica, nič ne misli,
pri oknu dekletke sloni,	tí ljubi, ljubi samó —
solzé ji na licih drhtijo,	Moja duša pri tebi vasuje,
bežijo v daljavo oči.	moje pesmi nad tabo pojó!

IV.

Mira, poglej, jaz sem truden zeló
in vrgel veslo sem stran —
Zašlo je že solnce za daljno goro,
noč lega na morsko ravan.
V naročje ti glavo naslonil bom,
zatisnil bom svoje oči —
Jaz sem tujec povsod, prodan je moj dom
in zame dneva ni . . .
O Mira, ne skrbi za vesla več
in mrzlih valov se ne boj! —
Življenje je s tabo sen cvetoč
in smrt ni grenka s teboj! . . .

M. P.

